

עניינים תוכן

מבוא.....	2
סקירת ספרות.....	3
פרק א: השורשים הדתיים של הג'יהאד העולמי	3
פרק ב: הדרך להקמת אל-קאעידה מרעיון לארגון	10
פרק ג: שסעים בתוך קהילת הג'יהאד העולמי	17
שסעים עד להקמת המדינה האסלאמית.....	17
שסעים בעקבות הקמת המדינה האסלאמית	18
דיון וסיכום	22
ביבליוגרפיה	24

מבוא

גייהאד הוא מונח אשר מתאר את החובות של המוסלמי לשמירה על חוקי האסלאם כאשר המלחמה היא מצווה ועל כולם לקחת בה חלק כדי לבטל את הכפירה ולהעמיק את האמונה המוסלמית. פעולות טרור רבות של ערבים ומוסלמים נחשבות כביטוי של הגייהאד. כל ארגוני הטרור המוסלמים הפונדמנטליסטים רואים את עצמם כחלק מן הגייהאד האסלאמי, והקבוצות הללו זוכות לתומכים רבים בתוך העולם המוסלמי אשר ורואים צידוק דתי להבנה צבאית של מונח הגייהאד. הטרור אסלאמי מבסס את הפעולות שלו לפי האידיאולוגיה הזו. למרות שישנם ארגוני טרור אסלאמי רבים, ופועלים במקומות שונים בעולם, ישנו קשר אידאולוגי ואף ארגוני וכלכלי בין ארגוני הטרור האסלאמי השונים¹. הקמת המדינה האסלאמית שינתה את תמונת המצב הזו במידה מסוימת. ארגון זה לא בחל באמצעים וראה בכל מי שלא קשור אליו, שיעים, זדים וקבוצות אחרות, בתור כופר. ארגון זה ביקש ללחום נגד כל מי שלא שותף לתפיסת העולם של הארגון, ובכך אתגר את תחושת הלכידות שאפיינה את ארגוני הטרור השונים. עבודה זו תבקש לעמוד על השפעה זו ועל הדרך שבה המדינה האסלאמית פגעה בלכידות של מחנה הגייהאד העולמי.

שאלת המחקר

באיזה אופן פגעה הקמת המדינה האסלאמית בלכידותו של מחנה הגייהאד העולמי?

השערת מחקר

השערת המחקר של העבודה תהיה כי הקמת המדינה האסלאמית שינתה את התמונה של שיתוף הפעולה בין הקבוצות השונות, מאחר והיא ביקשה לפעול גם נגד כתות מוסלמיות אחרות ולא רק נגד הכופרים הזרים מארצות אחרות. בכך היא עזרה לפצל את הכוחות ולהגביר את המתיחות בין הזרמים המוסלמים השונים.

¹ Stempień, Marta. Global encounter. Rivalry between Islamic State (ISIS) and Al-Qaeda over the supremacy of the global jihadist movement/(2015). Siedlce University of Natural Sciences and Humanities. Pp 199- 204

סקירת ספרות

פרק א: השורשים הדתיים של הג'יהאד העולמי

ג'יהאד הוא מונח אשר מתאר את חובתו של המוסלמי לשמור על כללי האסלאם העיקרים ואת החוקים של הדת. לפי המסורת הדתית של האסלאם מוחמד עצמו הכריז כי כל כופר בדת האסלאם, שהיא הדת הנכונה, הוא למעשה כופר שמלחמה נגדו היא מוצדקת. מלחמה בכופרים היא מלחמת מצווה ולכן כל מי שמתתף בה יזכו לתגמול רב בשם הדת. לאחר שמוחמד כבש את העיר מכה, הצטרפו אליו שבטים רבים אחרים בחצי האי ערב. מאחר והוא רצה להפיץ את דת האסלאם בכל השטח אותו הוא כבש, הוא הכריז מלחמה כלפי כל השבטים שלא נאמנים לדת שהוא נאמן לה².

הקוראן מדבר על ג'יהאד חיצוני שהוא למעשה מתקפה או מהלך צבאי נגד פגאניים או נגד לא מוסלמים באופן כללי, כדי שיקבלו על עצמם את דת האסלאם. הדבר נכון במיוחד אם מדובר במורדים בשלטון המוסלמי או כאשר מוסלמים מותקפים על ידי אותם האנשים. מבחינה דתית החדית' המוסלמית עוסק בחמישה מצוות עיקריות שכל מוסלמי מחויב בהם. המצוות הללו הם עדות (אני מאמין), תפילה (חמש פעמים ביום), צדקה, צום ועלייה לרגל. בעיני פלגים אסלאמיים מסוימים הג'יהאד היא העמוד השישי של האסלאם³.

בדרך כלל הסמכות להכרזה על ג'יהאד ניתנת אך ורק לרשות חוקית אשר היא בעצמה מוסלמית, אולם למרות זאת ארגוני טרור שונים מאמצים את דרך הפעולה של הג'יהאד ואף מכריזים על הג'יהאד בעצמם משום שלטענתם התנהגות המוסלמים מונעת על ידי כופרים. במקרה כזה, כך הם טוענים, גם ארגונים קטנים יכולים להכריז על מלחמת קודש.

יש לזכור כי האסלאם מדבר גם על קיומו של ג'יהאד פנימי. ג'יהאד זה הוא מאמץ אישי של אדם מאמין

² DeLong-Bas, Natana Jihad: Oxford Bibliographies Online Research Guide.(2010) .

³ Walter Schumm, Alison L. Kohler. "Social cohesion and the five pillars of Islam: comparative perspective." American Journal of Islamic Social Sciences 23.2 (2006): 126